

TINNE ZENNER &
EVA LA COUR

**THE VISUAL INSCRIPTION:
ENDANGERED AND ENDANGERING**

The marble was
primarily shipped
to Denmark, up until
the quarry closed
during World War 2.

communication,
accommodation,
leisure opportunities,
working conditions,
food, etc.

THE VISUAL INSCRIPTION: ENDANGERED AND ENDANGERING

*Af Henrik Broch-Lips
Cand.mag. i kunsthistorie,
kurator og leder af Kunsthall Kongegaarden*

Udstillingen The Visual Inscription: Endangered and Endangering er skabt af de to billedkunstnere Tinne Zenner og Eva la Cour. De har hver deres kunstneriske praksis, men har i flere år arbejdet sammen om at skabe værker og udstillinger med udgangspunkt i deres fælles generelle interesse for det postkoloniale, analoge 16mm film og billedrepræsentation samt i særdeleshed politik, magtstrukturer og videnskab i kontekst af det geopolitiske Arktis.

De har siden deres første rejse sammen til Grønland i 2017 fundet et fælles sprog og et særligt prisme, som den aktuelle udstilling i Kunsthall Kongegaarden er en forlængelse af. Værkerne udspringer af arbejde, research og rejser til øen Qeqertarsuaq, som indtil 1953 var Danmarks administrative hovedsæde for Nordgrønland og er resultatet af tid, investeringer, undersøgelser og samarbejde med en række aktører.

I Tinne Zenner og Eva la Cours kunstneriske samarbejdsproces hænger det konceptuelle og materielle nøje sammen. Deres valg er ofte baseret på en blanding af praktiske og konceptuelle løsninger, der bliver afspejlet konkret i deres måde at konstruere værkerne på, og der er fokus på det materiale-mæssige lige fra tung, fysisk marmor over tørrede grønlandske planter til 'usynlige' digitale data med reference til magnetisme og nordlys.

”For os er det afgørende, at der er en lige så stor proces, der går den anden vej. Altså at det materielle informerer det konceptuelle og omvendt”, forklarer Eva la Cour. Tinne Zenner supplerer: ”Det er vigtigt for os at røre ved materialet og bygge det op i hænderne – hele tiden informere værket og informere den konceptuelle proces og tilbage igen”.

Inspireret af Kongegaarden

Tinne Zenner og Eva la Cours fælles værker handler alle om den dansk grønlandske relation, men de bliver oftest tilpasset og udviklet til det konkrete udstillingssted. The Visual Inscription: Endangered and Endangering er ingen undtagelse, og her har de for eksempel ladet sig inspirere af Korsør og Kongegaardens grundlægger Rasmus Langeland og hans merkantile arktiske handel for at undersøge, hvilke materialer, som Danmark gennem tiden har hentet ud af Grønland.

”Vi har helt konkret, i den ene ende af bygningen, installeret et rumligt værk, som handler om marmor, og marmorudvinding. I det næste rum, man træder ind i har vi fokuseret på et herbarium, der viser udtrækning, udvinding og registrering af planter og det fortsætter ind til udstillingens sidste rum med et værk, der henter aktuelle og specifikke udsving i magnetiske forstyrrelser ned fra Quetersaquaq til Kongegaarden i Korsør”, forklarer Tinne Zenner.

Titlen på udstillingen er kompleks og har mange vidt forgenede betydninger. På den ene side signalerer titlen en stor nidkærhed for faktiske historiske hændelsers visuelle aftryk og på den anden side udtrykker den en fare ved at tro på billedets dokumentariske og statiske sandhed.

1961 Simon Lægård

KONGEGÅRDEN OPFØRTE 1761 AF RASMUS LANGELAND
DER EJEDE DEN TIL 1772 • I 1768 DANNEDE HAN
GRØNLANDSKOMPAGNIET • KOMPAGNIET KØBTE
FLASKENLUND • DET BLEV TIL PAKHUS OG TRAMBØRDERI
• GRØNLANDSSKIBET CHRISTIAN DEN SYVENDE BLEV
BYGGET PÅ LANGELANDS SKIBSVÆRFT VED FÆSTNINGEN •
EN HUKKERT GALEASE SOM SEJLEDE EFTER SÆL OG HVAL •
REJSENE MOD NORD BLEV RASMUS LANGELANDS FALLIT •
I 1776 OPRETTEDES DEN KONGELIGE GRØNLANDSKE HANDEL
(KGH) • KØBENHAVN VAR HEREFTER HOVEDHAVN • JENS
MATHIAS MATHIESEN VAR SØMAND I KGH'S TJENESTE • FRA
1827 FUNGEREDE HAN SOM KOLONIBESTYREDE I QAQORTOQ
• I 1833 FLYTTEDE MATHIESEN TIL DANMARK OG BOEDE I
KORSØR TIL SIN DØD • I 1862 UDGAV HAN EN BESKRIVELSE
OM GRØNLAND, DETS INDBYGGERE, PRODUKTER OG
HANDEL • DERI INDFLETTEDE HAN ADSKILLIGE KRITISKE
BEMÆRKNINGER OG FORSLAG I MODERAT LIBERALISTISK
RETNING • SOM ENESTE VERDSLIGE MYNDIGHED STOD
KGH FOR ADMINISTRATIONEN AF GRØNLAND,
INDTIL GRØNLANDS STYRELSE BLEV OPRETTET I 1912 •
FRA 1960 HAVDE KGH ALENE FORSYNINGSPLIGT • I 1973
FLYTTEDES KGH'S HOVEDHAVN TIL AALBORG • I 1986 BLEV
KGH OVERTAGET AF DET GRØNLANDSKE HJEMMESTYRE OG
VIDEREFØRT UNDER NAVNET KALAALLIT NIVERFIAT.

046 Paul Gelting and f

Godhavn'.

"Kameraet er selvfølgelig ikke kun et kolonialistisk instrument, men det har været brugt til at bringe verden nærmere vesten og er samtidig blevet opfattet som en objektiv skildring af virkeligheden. Som med indsamling af materiale og viden har der nok været en blindhed overfor rammesætning og kontekstualisering", siger Eva la Cour.

Tinne Zenner og Eva la Cour forstår begge visuel registrering som en historisk effekt og ikke blot som objektiv eller autentisk repræsentation. Indsamling og mediering af videnskabelige data er således ikke neutral formidling, men billedpraksis og de videnskabelige praksisser i Qeqertarsuaq.

Kunstnernes mangefacetterede værker udfordrer visuelle registreringspraksisser indenfor især botanikken, geofysikken og antropologien. Udstillingen er en undersøgelse af, hvordan videnskabelige, institutionelle, industrielle og kommercielle praksisser er kompleks sammenspundne – om end videnskab ofte tales om som en isoleret størrelse.

The Visual Inscription: Endangered and Endangering består både af helt nye og tidligere værker, der dog er blevet bearbejdet og rekontekstualiseret til Kunsthal Kongegaarden. De forholder sig således til stedets rumlige arkitektur og historiske rum.

Koloniseret marmor

Værket *Honeycomb Image/Archive Cladding* er installeret i den tidligere spisestue og består af to filmprojektorer, der er vendt mod en halvgennemsigtig vinylskærm. Hver 16mm projektion kan således ses på begge sider, og fordi den ene film er forsynet med tekst, vil bogstaverne være spejlvendt på bagsiden.

På den måde bliver Tinne Zenner og Eva la Cours egne filmoptagelser af renoveringsarbejdet med grønlandsk marmor på Overformynderiets facade i 2019 mikset med Jette Bangs filmoptagelser fra marmorminen i Maamorilik i 1938 og yderligere tilføjet en tekst, der spekulerer over forskellige lag af billeder, facader og arbejde i relationen mellem Grønland og Danmark.

Udover dobbeltprojektioner midt i rummet kan man på en lille, digital skærm også se en optagelse af en anden, ældre skærm, der viser Jette Bangs øvrige filmmateriale fra de grønlandske miner i 1930'erne og med en tekst, der bl.a. omtaler "grønlændere (som) aldeles anvendelige arbejdere". I rummet er der også opstillet en række eksempler på de særlige industrielt udviklede honeycomb-marmorplader, der for nylig er blevet brugt til renoveringen af Overformynderiet.

Teksten i dobbeltprojektioner er skrevet af kunstnerne, og mimer samme skrifttype, som optræder i Jette Bangs nu over 80 år gamle filmoptagelser, der dokumenterer det moderniserede Grønland og som dengang skulle have været anvendt i en bestillingsopgave fra Grønlands Styrelsen.

Jette Bang blev ellers eksklusivt bedt om at filme marmor- og kulbruddene, skibsarbejde mm. i det industrialiserede Grønland, men filmoptagelserne blev dog aldrig brugt til at promovere "statens humane kolonialisme", men tværtimod glemt og først fundet i forbindelse med digitaliseringen af hele Nationalmuseets filmarkiv for små ti år siden.

I stedet klippede hun sin nu berømte film *Inuit* (1940), der handler om det autentiske Grønland og 'naturfolkets'

traditionelle praksisser, som moderniseringen ret beset fik udryddet. Det industrielle Grønland, og filmbilleder af grønlandske arbejdere, blev altså udeladt af historien.

Inuit-filmen har i stor grad været med til at fastholde et bestemt billede, og er et markant eksempel på kameraets magt, producentens vinkling og klipperens brug af billeder, der effektivt kan ændre betydning og opfattelse alt efter, hvordan den historiske kontekst behandler dem.

Ligeledes fremstår renoveringen af Overformynderiet som en stolt mediehistorie uden at inkludere, at Danmark har hentet tons af marmor samt en række andre naturlige ressourcer og stenmaterialer ud af Grønland med det formål at understøtte og opbygge den danske økonomi og velfærdsstat -og i det hele taget dansk tilstedeværelse i Grønland.

Sæler og tran i Korsør

I Kongegaardens smukt udsmykkede entré er der opsat en tyk plexiglasplade med en fortælling og en skrift, der mimer rummets historiske tidslinje og tekstfrise fra 1901, hvor Rasmus Langeland bliver opgivet som grundlægger og stifter af Kongegaarden i 1761.

Zenner og la Cours nye, og særligt stedspecifikke, tekstværk *Fra Langeland til Kalaallit Niuerfiat* kæder Korsør, Kongegaarden og Grønland sammen ved bl.a. at fortælle os, at Rasmus Langeland også var initiativtager til etableringen af et Grønlandskompagni, der både fik pakhus og tranbrænderi i Korsør.

Grønlandsskibet Christian den syvende, der sejlede efter sæl og hval, blev tilmed bygget på Rasmus Langelands skibsværft ved fæstningen og Jens Mathias Mathiesen, der var

ALT-NORD-FOR-NORGE-BLEV-
I-1700-TALLET-ANSET-SOM-GRØNLAND-
TIL-INDUSTRIALISERINGEN-AT-EUROPA-
HER-BLEV-DEB-HENTET-TRÅN-

REPORTAGE-FRA-DEN-ROYALE-
FREMVISNING-LETTE-BAHSGRØNLANDS-
HENTET-OP-FRA-KØBENHAVNS-HAVN-
FILM-KØRSØRS-AVIS-DEB-18-OKT-1918-
af Bern.

I-FORBINDELSE-MED-RENOVERING-
AF-MANNTORNGÅRDEN-ER-BÅLSTBLOKKE-
HENTET-OP-FRA-KØBENHAVNS-HAVN-
FRA-SKIBSFARTEN-TIL-GRØNLAND

DIHA-FISKER-SANDGREH-PÅ-DET-
MAHULT-EFTER-EN-KLIPPEFORMATION-
TARSUAG-TEODOLITEN-KALIBRERES-
MAGNETISKE-OBSERVATORIEN-ØGEER-

ANNA-HAEMI-WILLER-VED-TAVLE-
PÅ-DTU-SPACE-ILLUSTRERING-AT-
JORDENS-MAGNETISKE-KRÆFT-
UNDER-VIRKNING-AT-SOLSTORME-

AUROPA-PATCHETT-PÅ-FELT-
SÆTTER-TYDOLIT-ØS-SPØR-10-DE-
VED-SIDEN-AT-GRØNLANDS-HERBARIET-
ARBEJDE-NASTIGE-KLIMAFORANDRINGER-
ARKIVET-
ARKTISK-ST.

kolonibestyrer i Qaqortoq, bosatte sig i Korsør i 1833 og udgav tyve år senere en beskrivelse om Grønland, dets indbyggere, produkter og handel.

Potentiale til nye fortællinger

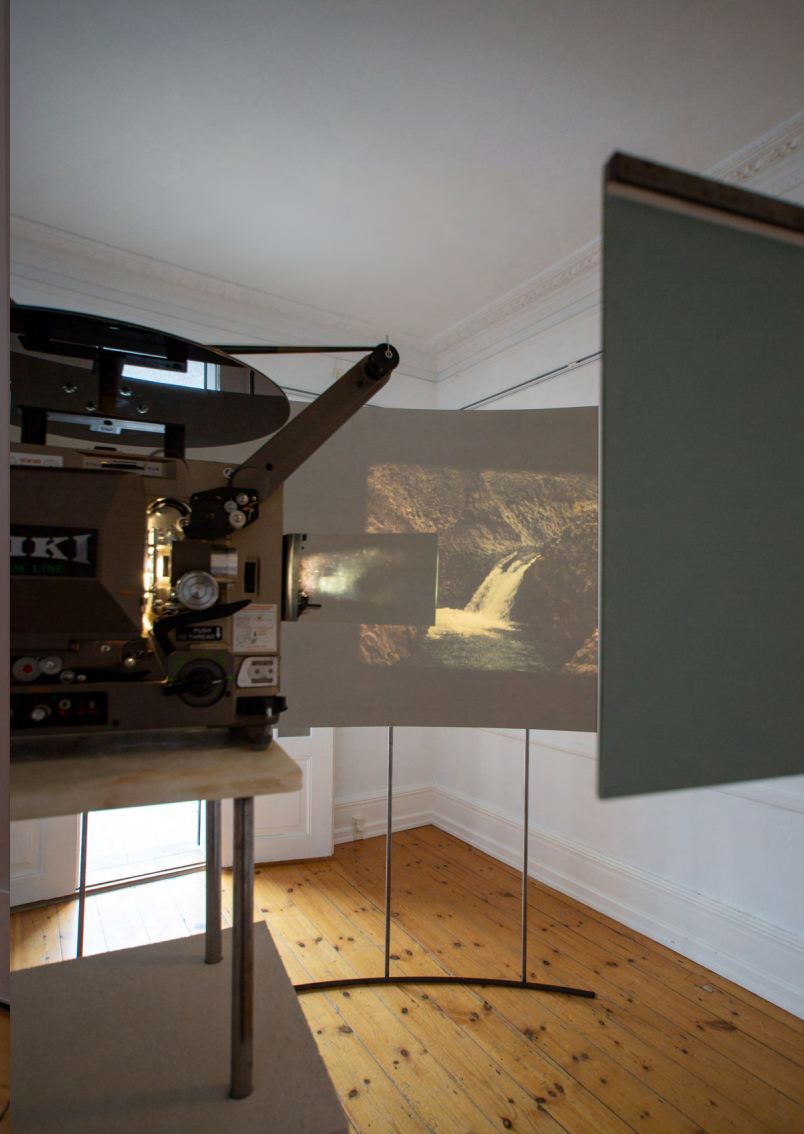
Værket *Plantae Groenlandica 1906-2019: A genealogy of botanist subjectivities (mainly men)* er etableret i det tidligere herreværelse og består af en 16mm installation med en stor skærm og en filmafspiller sat på to flightcases, som er blevet brugt til at transportere værker op til en udstilling på Grønlands Nationalmuseum i Nuuk.

Filmafspilleren er lagt ned for at skabe et vertikalt billede af indholdet, der er en affotografering af en række grønlandske planter. Bagsiden af skærmen er reflektiv og spejler en alternativ 100 årstidslinje, som er et mix af data fra lokale plantesamlere, oplysninger fra arktisk station samt et udsnit af verdensbegivenheder og sat op i et LED-bånd på væggen.

På grund af øen Qeqertarsuaqs ekstraordinære og varierede flora blev KU's forskningsenhed Arktisk Station placeret her i 1906. Man har indsamlet og konserveret planter på stationen siden starten med formålet at udvide Danmarks Naturhistoriske Museum's Grønlands Herbarium i Kbh.

Et mindre herbarium udviklede sig separat på Arktisk Station, og Tinne Zenner og Eva la Cour affilmede indholdet, da de besøgte Qeqertarsuaq i 2017. Det lokale herbarium viser en kontinuerlig professionel håndtering af planterne, men sammenlignet med omfanget af det officielle Grønlands Herbarium kan den videnskabelige værdi dog diskuteres.

"Vi har taget afsæt i det her helt fysiske arkiv med tørrede, pressede planter, der sirligt og med tapestykker er lagt op på plader efter et nøje system og derefter arkiveret i et skab. En forældet indsamlingsmåde i forhold til nutidens botaniske studier med mikroskopiske DNA-prøver, men i deres egen materialitet kommunikerer arkene, hvordan de er blevet sat op og som unikke, manuelle vidnesbyrd har en stor affektiv værdi. De vækker en masse følelser." forklarer kunstnerne.

Under besøget fik de to kunstnere også et indblik i stationens historie, de videnskabelige lederes personligheder og forholdene under perioder med isolation, som f.eks. under 2. verdenskrig, hvor kontakten mellem Grønland og Danmark blev afbrudt. Det er blevet til den før omtalte alternative tidslinje, installeret som LED-bånd, der forholder sig til den koloniale relation mellem Danmark og Grønland og til et større politisk, historisk billede.

"Vi kunne ikke lade være med at indlæse de store verdensbegivenheder i narrativet omkring planteindsamlingen, der tilsyneladende fortsatte ufortrødent under forskellige påvirkninger udefra", forklarer Tinne Zenner. "Netop herbariets materialitet som billede og vidnesbyrd, i mangel af professionel praksis, standarder og formater, rummer et potentiale til konstruktion af alternative historiske tidslinjer," supplerer Eva la Cour.

Lokalarkivar forevigt på panel

I den lille alkove, der blev udsmykket med en billedfrise af Marius Hammann i 1901, er der blevet opsat ni håndstøbte gipspaneler med billede og en kort billedtekst. Flere er med reference til Korsør som f.eks. et avisudklip om Jette Bangs Grønlandsfilm i Korsør Avis 18. oktober 1940 og en illustration

af Korsørs nye lokalarkivar Maria Mejer i færd med at opstøve det gamle honninggæble fra Mathiesens planteskole i Korsør til frøbanken på Svalbard.

Magnetiske forstyrrelser i havestuen

I Kongegaardens tidligere havestue møder man værket *Near real-time reflections*. Værket består af en 16mm filmprojektor, der via et påmonteret spejl sender projektionen over på et andet spejl og ind på en galvaniseret stålplade. Spejlet er styret af en motor, som bevæger spejlet i henhold til datalivestreamet fra Qeqertarsuaqs magnetiske observatorium. Siden 1926 har observatoriet registreret forstyrrelser i jordens magnetiske kraft, der er forårsaget af solstørme og visualiseret på den nordlige halvkugle som nordlys.

Projektioner på stålpladen er kunstnerens optagelser af observatoriets interiør, af instrumenterne og af landskabet udenfor, der reelt bliver observeret og registreret. Afhængig af de magnetiske forstyrrelser vil projektionen flytte sig hen over den buede skærm og nogle gange tilmed helt udenfor skærmen.

"Da vi besøgte observatoriet i Qeqertarsuaq blev vi fascineret af modsætningen mellem superautomatiserede, digitaliserede instrumenter og så den analoge, manuelle kalibrering, der kræver en lokal person, der ved hjælp af en teodolit og sin aflæsning af landskabet, hver onsdag sørger for, at instrumenterne kalibrerer korrekt", fortæller Eva la Cour.

En lille digital skærm er yderligere forbundet med motoren og spejlet, og viser en graf over magnetiske målinger både fra Qeqertarsuaq og mange andre forskellige observatorier i verden. Globalt har observatorier og stationer ofte været

Variometers are connected
to a system of recording

placeret i tidligere kolonier, og forholdet mellem 'videnskabelige neutrale stationer' og deres koloniserede omgivelser stiller aktuelle spørgsmål om Danmarks kolonisering af Grønland.

Kuratorens outro

I en tid, hvor grønlænderne diskuterer, hvordan og hvornår de skal opnå ønsket om egen suveræn stat, er det værd at hæfte sig ved, at det er præcis 300 år siden, at den dansk-norske missionær Hans Egede ankom til Grønland og derved banede vej for en dansk kolonisering af hele Grønland.

Danmarks indtog betød en grundlæggende transformation både samfunds-og identitetsmæssigt, og ingen tvivl om, at hele opfattelsen af Grønland er formet af historien og af gamle koloniale magtforhold og strukturer. På godt og ondt.

Med udgangspunkt i racebetingede overgrebssager fra USA har den berømte feminismeteoriker Judith Butler gennem mange år beskæftiget sig med skematisk racisme. I sit essay *Endangered / Endangering: Schematic Racism and White Paranoia* forklarer hun, hvordan mennesket ser igennem et "racialiseret synsfelt", og hvordan den sorte mand f.eks. er blevet konstrueret i den hvide mands bevidsthed, som noget vildt og ukontrollerbart, parat til at angribe den hvide mand med vold.

I forhold til Butlers teorier om strukturel racisme kan det til tider negative syn på grønlændere måske betragtes som en ny racisme, hvor der ikke bedømmes ud fra biologiske egenskaber, men i stedet dømmes efter, hvor godt det enkelte menneske lever op til majoritetskulturens kulturelle idealer.

Endangered and endangering – der er altid plads til refleksion, nye syn og forbedringer.

Billedliste:

Forside

Close-up: Near real-time reflections (2020/21)

16 mm film, 8min

Real-time data (H-komponent) fra DTU Space / det magnetiske observatorium i Qeqertarsuaq (GDH), Grønland

Elgalvaniseret stålplade, stålror, vinkeljern, magneter

LCD skærm, Raspberry Pi, stepmotor, spejl, stålror

Projektor, spejl, looper, gasbeton, stålror, marmor

Side 4, 5, 6, 7

Honeycomb Image/Archive Cladding (2019)

16 mm film, 13min 25sek + 9min 30sek

Video, 10min 30sec (Affilming af Kulbrudet, Marmorbrudet.mov (digitaliseret 16mm film filmet af Jette Bang, 1938) på Danmarks Nationalmuseums arkiv.

Stillads, marmor honeycomb plader, bagprojektionsfolie, projektorer, loopere

Side 8

Close-up: Honeycomb Image/Archive Cladding (2019)

Side 10, 11, 12:

Honeycomb Image/Archive Cladding (2019)

Side 14-15

Fra Langeland til Kalaallit Niuertiat (2021)

Akrylplade med UV/print, 8mm x 120x200cm, 2021

Side 16, 17, 18

Plantae Groenlandica: A genealogy of botanist subjectivities (mainly men) (2020/21)

16mm film, 11min 50sek (vertikal)
Stålramme, plexiglas spejl, Multi Wall plade, magneter, 135x185cm
LED strips, 7cmx5m, 26min 40sek
Flykasser, projektor, looper

Side 20, 21

Close-up: Plantae Groenlandica: A genealogy of botanist subjectivities (mainly men) (2020/21)

Side 22, 25

Plantae Groenlandica: A genealogy of botanist subjectivities (mainly men) (2020/21)

Side 26, 27, 28

Castings 1-9 (2021)
Gips med UV-print, 2,5x43x54cm

Side 30, 31

Near real-time reflections (2020/21)

Side 32

GDH (February 2nd-3rd, Marts 2nd-3rd, and June 1st-2nd, 1926) (2021)

Serigrafirammer, emulsion, vinkeljern, 76,5x96,5cm

Side 33ww

Close-up: Near real-time reflections (2020/21)

Side 34, 35, 38, 39

Close-up: Near real-time reflections (2020/21)

Udgivet i forbindelse med udstillingen:

**THE VISUAL INSCRIPTION:
ENDANGERED AND ENDANGERING**

TINNE ZENNER & EVA LA COUR

Kunsthall Kongegaarden 3. juli - 8. august 2021

Idé og redigering: Henrik Broch-lips

Fotos: Martin Fabricus Buchwald

Grafisk tilrettelæggelse: Jesper Højland

Tryk: Lasertryk

Forside: *Close-up: Near real-time reflections (2020/21)*

ISBN: 978-87-970320-3-9

Kunsthall Kongegaarden

Algade 25

DK-4220 Korsør

kongegaarden.dk

Statens
Kunstfond

DANISH
ART WORKSHOPS
STATENS VÆRKSTEDER
FOR KUNST

HAKI

HØJE TAASTRUP
KOMMUNE

SLAGELSE
KOMMUNE

KNUD HØJGAARDS FOND ERNST B. SUND FONDEN

KUNSTHAL KONGEGAARDEN

Algade 25, 4220 Korsør // tirs - søndag 11-16, onsdage 11-18 // kongegaarden.dk